

TRANSITIES IN ZORG

Afweergedrag bij eten en drinken van bewoners met dementie

Een *evidence-based* richtlijn voor verzorgenden niveau 3

Hanny Groenewoud & Jacomine de Lange
email: j.h.groenewoud@hro.nl

Definitie afweergedrag

Elk gedrag van de bewoner met dementie dat eten of drinken bemoeijkt of verhindert.

[Richtlijn afweergedrag, 2009]

http://www.cfo-sciences.fr/fondatorkal_cfo/science_jactal/realmedia/1270190DACTUJ_IMG_EX10D.jpg

Verschijsenselen

1. bewoner komt niet aan tafel of loopt steeds weg
2. bewoner eet of drinkt niet
3. bewoner slikt eten of drinken niet door

Oorzaken

NIET SNAPPEN

NIET KUNNEN

NIET WILLEN

Richtlijnontwikkeling

multidisciplinair

literatuuronderzoek	nov. 2005 – nov. 2006
expertpanel	dec. 2006 – mrt. 2007
concept richtlijn	mrt. 2007 – mei 2007
praktijktoets	juni 2007 – okt. 2007
definitieve richtlijn	nov. 2007 – feb. 2008
verzending VPH	mrt. 2009
accreditatie V&VN	juni 2009

Omgaan met afweergedrag bij eten en drinken van bewoners met dementie

Richtlijn voor verzorgenden niveau 3 in verpleeg- en verzorgingshuizen

STAP 1: Probleem vaststellen

Signaleren structureel afweergedrag

Bewoner weert eten of drinken af:

- meerdere keren per week
- ≥ 24 uur (bijna) niets drinken
- ≥ 48 uur (bijna) niets eten

→ team!
→ rapportage

http://www.cbe-sciences.fr/francas/raig_cbe/science_actualites/melior1/27019DACTUJ_IMG_EDTTO.jpg

STAP 2: Gegevens verzamelen

Overleg met anderen

- bewoner zelf
- familie
- collega's
- arts

→ start voedings- en vochtlijst

STAP 3: Nader onderzoek

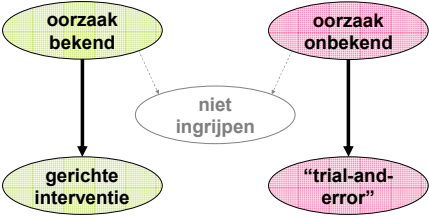
Observeren & beschrijven

Verzorgende → observeren
→ rapporteren
→ inbreng MDO

Andere zorgverleners → aanvullend onderzoek (diëtiste, logopediste, arts, psycholoog)
→ inbreng MDO

STAP 4: Plan van aanpak

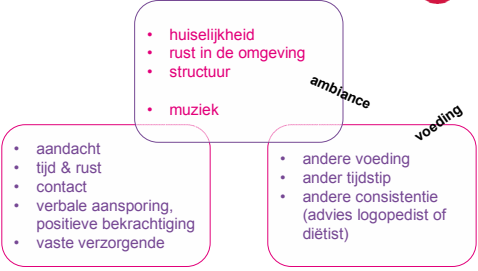
Interventies


```

    graph TD
      A([oorzaak bekend]) --> B([gerichte interventie])
      C([oorzaak onbekend]) --> D([niet ingrijpen])
      C --> E(["trial-and-error"])
  
```

Trial-and-error: drie domeinen

ambiance

- huiselijkheid
- rust in de omgeving
- structuur
- muziek

voeding

- andere voeding
- ander tijdstip
- andere consistentie (advies logopedist of diëtist)

interactie & communicatie met bewoner

- aandacht
- tijd & rust
- contact
- verbale aansporing, positieve bekrachtiging
- vaste verzorgende

STAP 5: Evaluatie

Vaststellen effect

→ rapporteren (zorgdossier)
→ MDO / bewonersbespreking
→ verder beleid

http://www.abc.net.au/reslib/200707/r163477_602539.jpg